

ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ANNA ΚΑΛΑΪΤΖΗ
ΦΩΤΟΓΡ. ΑΡΧΕΙΟ Κ.Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Ακούγεται απίθανο, ήταν, ωστόσο, γεγονός. Στα τέσσερα ταξίδια μας στην Κέρκυρα, δεν είχαμε ποτέ επισκεφτεί το νότιο τμήμα του νησιού. Ήταν μια αμέλεια, που εφέτος, με τον ερχομό της άνοιξης, αποφασίζουμε ν' αποκαταστήσουμε. Τούτη την εποχή, η φύση θυμίζει ζωντανό οργανισμό που συνέρχεται από λήθαργο και τανιέται στις ακτίνες του ήλιου για να ξεμουδιάσει απ' τις μεγάλες νύχτες και την ακινησία του χειμώνα.

Μετά τις πολυήμερες βροχές η νότια Κέρκυρα μας υποδέχτηκε υγρή και λουλουδιασμένη. Μας αποκάλυψε εικόνες συναρπαστικές σ' έναν τόπο απρόσμενο και ελάχιστα γνωστό: την **Λιμνοθάλασσα Κορισίων**.

ΚΕΡΚΥΡΑ. ΣΧΕΔΟΝ ΔΙΠΛΑ ΜΑΣ!

Εγνατία Οδός. Άλλαξε οριστικά τις ταξιδιωτικές συνήθειες και τις δυνατότητες μετακίνησης του βορειοελλαδίτικου πληθυσμού. Κάποτε, στα χρόνια της περιβόητης «Κατάρας», για να φτάσουμε από τη Θεσσαλονίκη ως την Κέρκυρα, χρειαζόμασταν 10 ώρες. Που τον χειμώνα γίνονταν περισσότερες. Σήμερα, στον μισό σχεδόν χρόνο, τα βήματά μας αντηχούν στα πλακόστρωτα καντούνια της γραφικότατης πρωτεύουσας του νησιού.

Μέσα Μάρτη. Αφήνουμε πίσω μας τις καταχνιές, τις χαμπλές θερμοκρασίες του Μετσόβου και τα χιονισμένα του βουνά και κατηφορίζουμε στα εύκρατα κλίματα των Ιόνιων ακτών. Λεμονιές στην Ηγουμενίτσα και ήλιος ζεστός, τραπεζάκια έξω και ρούχα ελαφρά. Παίρνουμε το καράβι και σε λιγότερο από δυο ώρες βγαίνουμε στην Κέρκυρα. Κάθε σημείο της πόλης αναδίδει τις δροσερές πνοές, την σφριγηλή ωραιότητα της άνοιξης.

Δίπλα στο κέντρο αλλά σε ήσυχη

γειτονιά, το ξενοδοχείο «BELLA VENEZIA» μας υποδέχεται ρομαντικό και ελκυστικό. Το νεοκλασικό του κτίριο, που κάποτε στέγαζε το Γυμνάσιο Θηλέων, έξωα ανακαινισμένο πια, αποπνέει την αρχοντιά μιας άλλης εποχής. Οι αναπαυτικοί καναπέδες στον χώρο της Reception μας προσκαλούν για λιγόλεπτη χαλάρωση μ' ένα καφεδάκι. Αμέσως μετά ξεκινάμε για τον νότο.

ΑΜΜΟΘΙΝΕΣ ΤΟΥ ΙΣΣΟΥ: ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΑ ΣΑΧΑΡΑΣ

Σ' ένα τρίλεπτο φτάνουμε απ' το ξενοδοχείο μας στην πλατεία Θεοτόκη, γνωστότερη ως «Σαρόκκου». Εδώ ακολουθούμε τις πινακίδες προς Αεροδρόμιο και Λευκίμμη. Για μερικά χιλιόμετρα κινούμαστε παράλληλα με την τουριστικά αξιοποιημένη ανατολική ακτογραμμή. Μετά τα "Μωραϊτικά"

αφήνουμε τα παράλια και στρέφουμε προς την ενδοχώρα. Λίγο αργότερα αντικρίζουμε για πρώτη φορά μια υδάτινη επιφάνεια που δεν είναι το Ιόνιο Πέλαγος. Είναι τα ελαφρά ρυτιδωμένα νερά της Λιμνοθάλασσας Κορισσίων.

Στην απέραντη αμμουδερή παραλία του Ίσσου, ο ισχυρός σορόκος δημιουργεί εικόνες πολύ θεαματικές.

Φτάνουμε στην "**Λίνια**", ονομασία που πήρε το χωριό από την ευθεία του ασφαλτόδρομου.

Εδώ, 27 χιλιόμετρα από την πόλη της Κέρκυρας, μια πινακίδα μας κατευθύνει δεξιά προς την παραλία του **Ίσσου** και την **Λιμνοθάλασσα Κορισσίων**. Περιβόλια, αιωνόβια ελιόδεντρα, στενός λασπωμένος δρομίσκος που καταλήγει στην ακρολιμνιά. Δεκάδες βατράχια, αθέατα μες στα καλάμια και στα βούρλα, χαλάνε τον κόσμο με τους φλύαρους κοασμούς τους.

Συνεχίζουμε για λίγο τον χωματόδρομο, που τερματίζει μπροστά στην παραλία του **Ίσσου**. Τούτη την απογευματινή ώρα το πέλαγος είναι αγριεμένο. Ένας ολοζώντανος σορόκος σηκώνει αφρισμένα κύματα, που σκάζουν μουγκρίζοντας στην αβαθή ακροθαλασσιά.

Οι πιο απρόσμενες εικόνες, ωστόσο, δεν προέρχονται από την θάλασσα αλλά από το μέρος της στεριάς. Είναι οι αμέτρητοι αμμόλοφοι που έχουν αναπτυχθεί από την άκρη της ακτής προς τα ηπειρωτικά. Δημιουργείται έτσι μια εκπληκτική αμμουδερή έκταση με κυμαινόμενο πλάτος, που

παρεμβάλλεται ανάμεσα στο πέλαγος και στην Λιμνοθάλασσα Κορισσίων, μια «*μικρογραφία της Σαχάρας στην Κέρκυρα*».(1)

Κινούμαστε ανάμεσα σ' όλο αυτό το αμμουδερό ανάγλυφο που οφείλει τον σχηματισμό και την ποικιλία των μορφών του στους νοτιάδες του πελάγους και τους βοριάδες της στεριάς. Το συνολικό τοπίο είναι παράξενο, ασυνήθιστο για τα ελληνικά δεδομένα και σπάνιο.

Στο σημείο που βρισκόμαστε μας εντυπωσιάζουν, διάσπαρτα παντού, κάποια εξάρματα εδάφους στις κορυφές των αμμοθινών. Πλησιάζοντας διαπιστώνουμε, ότι αποτελούνται από ψαμμιτικά κοκκώδη πετρώματα, που έχουν ακριβώς την ίδια σύσταση με την άμμο. Είναι τόσο σαθρά, που με το παραμικρό άγγιγμα θρυμματίζονται και μεταβάλλονται σε άμμο. Τα σχήματά τους είναι ποικιλόμορφα, οφείλονται στις διαβρωτικές διεργασίες των ανέμων και των βροχών. Τούτα όμως τα πετρώματα έχουν και ζωή. Ανάμεσα στους αναρίθμητους κόκκους και τις μικροκοιλότητες που θυμίζουν σφουγγάρι, βρίσκουν καταφύγιο διάφορα έντομα και ζωύφια.

Πανέμορφα κέδρα και ψαμμιτικές βραχώδεις εξάρσεις δημιουργούν στις ακτές του Ιονίου ένα τοπίο σπάνιο και παράξενο.

Σε κάποια σημεία των αμμοθινών οι πνοές του ανέμου έχουν σχηματίσει κυματοειδείς επιφάνειες ασυνήθιστης ομορφιάς.

Χαρακτηριστικότερη είναι μια ακρίδα, που έχει κουρνιαώσει και παραμένει ακίνητη, χρωματικά προσαρμοσμένη στο περιβάλλον.

Η καφεκίτρινη μονοτονία των αμμόλοφων θα έμοιαζε απόλυτα με έρημο, αν δεν παρεμβάλλονταν εδώ κι εκεί μικρές και μεγάλες καταπράσινες πινελιές. Είναι οι φουντωτοί θάμνοι κέδρων, που έχουν αναπτύξει με την πάροδο των αιώνων την εξαιρετική ικανότητα να επιβιώνουν στις δυσμενείς εδαφολογικές συνθήκες και στην υψηλή αλατότητα αυτής της περιοχής. Θαυμάζουμε τους υγιέστατους θάμνους, τα πλούσια φυλλώματα και το εκτεταμένο ριζικό σύστημα που εξέχει, πάνω από την αμμώδη επιφάνεια του εδάφους. Τα φύλλα είναι βελονοειδή, πολύ σκληρά και πολύ αιχμηρά. Τα χαρακτηριστικά τους θυμίζουν τις βελόνες ενός άλλου κέδρου, που συναντήσαμε πριν μερικά χρόνια για πρώτη φορά στον Ταϊγέτο και ιδιαίτερα στον Πάρνωνα (2). Ήταν ο περίφημος *Juniperus drupacea*, το ύψος του οποίου ξεπερνούσε το 10 μέτρα!

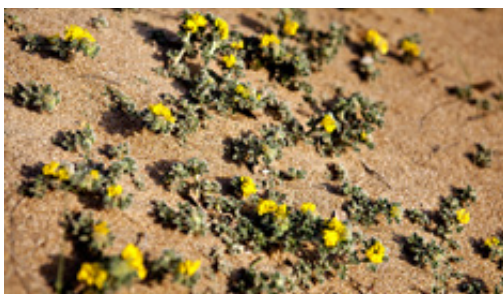
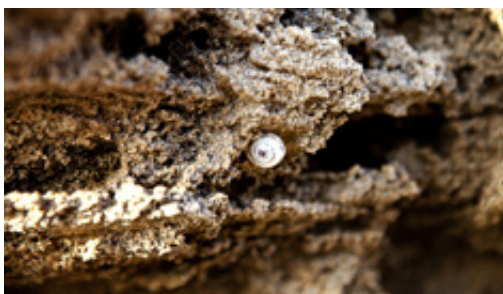
Ο δικός μας, βέβαια, κέδρος δεν έχει τέτοια υψιτενή κορμοστασιά. Εδώ είναι θάμνος, που αρκείται στα ταπεινά υψόμετρα των μερικών μέτρων πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Η ονομασία του είναι *Juniperus macrocarpa* (Γιουνίπερος ο Μακρόκαρπος) και αποτελεί υποείδος του *Juniperus oxycedrus* (3).

Ως προς την εξάπλωση του Μακρόκαρπου, τον συναντάμε κατά μήκος των παραλίων της βόρειας Μεσογείου, από την ΝΑ Ισπανία ως την Δ Τουρκία και την Κύπρο. Ευδοκίμει σε παράκτιες αμμοθίνες, από το επίπεδο της θάλασσας μέχρι και σε υψόμετρα 75 μέτρων.

Στο εσωτερικό των αμμοθινών οι κέδροι πληθαίνουν, αποκτούν την πυκνότητα δάσους.

-Εκεί θα κινηθούμε αύριο το πρωί, λέει ο **Αλέκος Βλάχος**, Υπεύθυνος λειτουργίας του **Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κέρκυρας**. Σ' ελάχιστες ώρες θα έχετε μια συνολική εικόνα του υγροτόπου καθώς και των επιμέρους οικοσυστημάτων της πολύμορφης οικολογικής ενότητας της Κέρκυρας.

Μετά την περιπλάνησή μας στο μοναχικό τοπίο των αμμόλοφων βρισκόμαστε σ' έναν

εξίσου ιδιαίτερο τόπο. Είναι οι **Αλυκές** της Λευκίμμης, που μετά από λειτουργία επτά αιώνων και παραγωγή χιλιάδων τόνων αλατιού, καταργήθηκαν οριστικά το 1988. Ωστόσο, τα παλιά Βενετσιάνικα κτίρια των Αλυκών ανακαινίστηκαν το 1999 από τον Δήμο Λευκιμμάτων και από τον Σεπτέμβριο του 2009 στεγάζουν τις εγκαταστάσεις του Κ.Π.Ε. Κέρκυρας.

Πίνουμε τον καφέ που μας ετοιμάζει η **Σοφία Βάρελη**, μέλος της πενταμελούς παιδαγωγικής ομάδας του Κέντρου και παρατηρούμε με ισχυρά τηλεσκόπια και κυάλια τα πουλιά στην ρηχή λιμνοθάλασσα του Όρμου της Λευκίμμης. Τόπος υπέροχος, με ηρεμία συγκλονιστική, που θα μας απασχολήσει εκτενέστερα σε επόμενη επίσκεψη. Προς το παρόν το ενδιαφέρον μας επικεντρώνεται στην Λιμνοθάλασσα Κορυσσίων.

ΕΝΑΣ ΤΟΠΟΣ ΑΠΡΟΣΜΕ- ΝΗΣ ΩΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

-Μ' αυτό το αυτοκίνητο θα πάμε;

-Γιατί, δεν σας γεμίζει το μάτι;

-Δεν ήθελα να σας προσβάλω αλλά...πέντε ενήλικες, σ' ένα «TERIOS»! Μήπως είμαστε πολλοί;

-Μην ανησυχείτε, μπήκαμε και περισσότεροι.

Η ήρεμη αυτοπεποίθηση του οδηγού διαλύει τις αρχικές μας επιφυλάξεις. Ένας-ένας επιβιβαζόμαστε στο TERIOS, ο **Σπύρος Μίτσουλης** στη θέση του οδηγού, η Σοφία Βάρελη και ο Αλέκος Βλάσσης, η Άννα κι εγώ. Μαζί μας στριμώχνονται ο φωτογραφικός εξοπλισμός, προμήθειες για ένα ελαφρό κολατσιό και μερικά μπουκάλια νερού. Νιώθουμε σαν σε αποστολή στην έρημο, έτσι όπως οι αμμοθίνες εκτείνονται μπροστά μας.

Αφειρηρία είναι ο γνωστός μας χώρος στάθμευσης μπροστά στην παραλία του Ίσσου. Από τα πρώτα κιόλας λεπτά στο τιμόνι, ο Σπύρος Μίτσουλης κερδίζει την εμπιστοσύνη μας. Έχει ήδη κλείσει

6 χρόνια στη θέση του Ομοσπονδιακού Θηροφύλακα της Ε' Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Ηπείρου. Νέος άνθρωπος, γεννημένος στους διπλανούς **Αργυράδες**, γνωρίζει κάθε λεπτομέρεια της περιοχής. Αγαπάει με πάθος τη δουλειά του. Την θεωρεί περισσότερο ως λειτουργήμα για την προστασία των ζώντων οργανισμών, που κινούνται στο έδαφος και στον αέρα του τόπου.

Μετά από μια απίθανη πορεία 2.5 συναρπαστικών χιλιομέτρων μέσα στην άμμο, φτάνουμε στο υψηλότερο σημείο της διαδρομής, σ' έναν λοφίσκο 20 περίπου μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Μεγάλα και μικρά κέδρα καθώς και θάμνοι σχοίνων και μυρτιάς, δημιουργούν γύρω μας ένα δάσος, πυκνό και υγιέστατο. Είναι εξαιρετικά ευχάριστη η αίσθηση, να μας περιβάλλει αυτή η καταπράσινη όαση εν μέσω αμμοθινών. Και χαμηλότερα, να ξεκουράζεται το βλέμμα μας στην απεραντοσύνη του Ιονίου. Απ' όπου αναδύονται, ένα σχεδόν μίλι νότια της ακτής, οι δυο χαριτωμένες νησιούλες, τα **Λαγούδια**.

Απέναντι: Τμήμα του ΚΠΕ Κέρκυρας, που στεγάζεται στα παλιά Βενετσιάνικα κτίρια Αλυκών.
Επάνω: Τα παιδιά των σχολείων στο ξύλινο γεφυράκι του «Τάγιου» και στην «Ερημο». Η περιβαλλοντική εκδρομή με το ΚΠΕ Κέρκυρας είναι μια αξέχαστη εμπειρία.

Για λίγα λεπτά ακόμη συνεχίζουμε με τον Σπύρο. Καταλήγουμε στην ακρολιμνιά, σε απόσταση 4 χιλιομέτρων απ' την αρχή της διαδρομής μας. 200 μέτρα προς τα βόρεια διακρίνουμε το «**Τάγιο**», την τεχνητή διώρυγα που συνδέει την θάλασσα με την Λιμνοθάλασσα Κορισσίων.

-Εδώ τελειώνει το ταξίδι με τ' αυτοκίνητο, ανακοινώνει ο Αλέκος. Τώρα θα κάνουμε αντίστροφα το μονοπάτι που βαδίζουμε με τους μαθητές των σχολείων στα πλαίσια της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και της ενημέρωσής τους για τα ποικίλα οικοσυστήματα της Λιμνοθάλασσας Κορισσίων.

Με πολύ μεγάλη ευχαρίστηση ξεκινάμε το μονοπάτι. Στις 20 Μάρτη, στα νότια της Κέρκυρας, η άνοιξη μας περιβάλλει με καιρό ειδυλλιακό. Στην ήρεμη επιφάνεια της λιμνοθάλασσας καθρεφτίζονται οι θεαματικοί σχηματισμοί των σύννεφων και οι λόφοι. Πολλά ξύλα εξέχουν από τ' άβαθα νερά. Ανάμεσά τους διακρίνονται μικρά κομμάτια δικτυών, «**βαρκιούς**» τα ονομάζει

ο Σπύρος, για χέλια, κέφαλους και λαβράκια. Διάσπαρτοι μέσα στο νερό υπάρχουν μικροί σωροί κλαδιών.

-Είναι από κλαδιά μυρτιάς, βούρλων και σχοίνων, λέει ο Σπύρος. Σ' αυτά τα κλαδιά συγκεντρώνεται η ψιλή γαριδούλα της λίμνης. Την ίδια αυτή γαρίδα τρώνε τα φλαμίγκο και αποκτούν το ροζ χρώμα στα φτερά.

-Είναι η γαρίδα *Artemia salina*, διευκρινίζει ο Αλέκος.

Μας αποχαιρετάει ο Σπύρος με το TERIOS κι εμείς αρχίζουμε την επιστροφή μας με τα πόδια. Άλλη αίσθηση αυτή! Οι ίδιες εικόνες που είχαμε αντικρύσει με τ' αυτοκίνητο, ξαναπερνάνε τώρα από τα μάτια μας αργά, απολαυστικά. Έχουμε την δυνατότητα και τον χρόνο να επισημάνουμε λεπτομέρειες, που νωρίτερα μας είχαν διαφύγει. Μωβ ανεμώνες,

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση σε πλήρη εξέλιξη. Στο σκιερό δάσος πουρναριών η στάση είναι απαραίτητη.

Ο περίπατος στο περιβαλλοντικό μονοπάτι της Λιμνοθάλασσας Κορισίων είναι ήπιος και ξεκούρατος. Στη διάρκειά του μας επιφυλάσσει διαδοχικές εικόνες ασυήθιστης ομορφιάς.

αγκαθωτούς ασπάλαθους που δεν έχουν ανθίσει ακόμη, ρείκια με τα λευκά τους ανοιξιάτικα λουλουδάκια. Εισχωρούμε σε σκιερό δάσος πουρναριών. Δεν είναι θάμνοι, είναι δέντρα με λεπτούς κορμούς, που το ύψος τους ξεπερνάει τα 10 μέτρα.

Συνεχίζουμε τον περίπατο σε έδαφος μαλακό, επίπεδο σχεδόν και απόλυτα φιλικό. Νά και η πρώτη ροζ ορχιδέα. Η λεπτεπίλεπτη ομορφιά της την κάνει να ξεχωρίζει από τ' άλλα αγριολούλουδα. Ανάμεσα στα πουρνάρια αναπτύσσονται δάφνες και νεαρές κουμαριές. Εδώ βρίσκεται

και μια πηγή με λιγοστό νερό, που διατηρεί νοτιοσμένα τα φυλλώματα και το χώμα.

20 λεπτά μετά την αναχώρησή μας το τοπίο ξαφνικά αλλάζει δραματικά. Το δροσερό μονοπάτι δίνει τη θέση του σε μια έκταση δεκάδων στρεμμάτων καλυμμένη από άμμο. Εδώ οι αμμοθίνες παρουσιάζονται στην αυθεντικότερή τους μορφή.

-Αυτή είναι η περίφημη «**Ερημος**», λέει η Σοφία Βάρελη. Εδώ τα παιδιά αντιδρούν με αυθόρμητα επιφωνήματα έκπληξης και θαυμασμού για το τόσο διαφορετικό δημιούργημα της φύσης.

Δεν είναι υπερβολή. Αυτός ο συνδυασμός της καφετιάς άμμου, των ενδιάμεσων πράσινων κέδρων και της επιφάνειας της λίμνης, συνθέτουν ένα τοπίο μοναδικό. Παρά το πελαγίσιο αεράκι η διαφορά της θερμοκρασίας ανάμεσα στην Έρμη και στο δάσος είναι σημαντική.

-Κι όσο προχωράει η άνοιξη η διαφορά της θερμοκρασίας γίνεται μεγαλύτερη, συμπληρώνουν οι φίλοι μας. Προς το καλοκαίρι οι συνθήκες ερήμου είναι πολύ ρεαλιστικές.

Διασχίζουμε την Έρμη με πορεία ανατολική, με βήματα που βυθίζονται στην

άμμο, έτσι όπως αρμόζει στις ερήμους.

*-Εδώ εκτελούμε διάφορες ασκήσεις προσανατολισμού με τα παιδιά, λέει ο **Αλέκος Βλάσσης**.*

Καθηγητής Μαθηματικών από το χωριό Κρητικά, νότια της Λευκίμμης ο Αλέκος, ασκεί με πολύ μεράκι το λειτούργημά του ως υπεύθυνος του Κ.Π.Ε. Κέρκυρας. Το ίδιο ενδιαφέρον επιδεικνύουν και τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας: η Αναπληρώτρια Υπεύθυνη **Αμαλία Παπαβλασοπούλου**, η **Σοφία Βάρελη**, ο **Ανδρέας Μπολέτσης** και ο **Γιάννης Γαστεράτος**.

Η περίφημη «Έρημος» που μεσόλαβεί στη διαδρομή.

Σ' ένα δεκάλεπτο διασχίζουμε τα 500 περίπου μέτρα της νοτιής διαμέτρου της Ερήμου.

Που όσο αφηνιδιαστικά εμφανίστηκε άλλο τόσο απρόσμενα τελειώνει. Και μάλιστα με τον πιο συναρπαστικό δυνατό τρόπο. Μ' ένα πυκνό δάσος πουρναριών που δημιουργούν μια πελώρια ομπρέλλα με θαυμάσια σκιά.

-Εδώ, μετά τη ζέστη της Ερήμου, κάνουμε ένα διάλειμμα με τα παιδιά για συζήτηση και κολατσιό. Προτείνω να κάνουμε το ίδιο, λέει ο Αλέκος.

Κανείς δεν έχει αντίρρηση. Η Σοφία στο σακιδιό της έχει όλα τα απαραίτητα, ενώ η φύση μας εξασφαλίζει δροσιά, αεράκι, τιτιβίσματα πουλιών. Το διάλειμμα τελειώνει, ξαναρχίζει η πορεία στο μονοπάτι των πουρναριών. Περνάμε συνεχώς ανάμεσα σε ανθισμένες λαδανιές, ανεμώνες και πάμπολλες ορχιδέες. Η μεγαλύτερη, ωστόσο, έκπληξη είναι κρυμμένη στη σκιά. Είναι μερικές πανέμορφες **Μορχέλλες**, το πιο επιθυμητό ανοιξιάτικο μανιτάρι της Ελλάδας.

Μετά το δάσος το τοπίο εξελίσσεται σε φρυγανότοπο με πολλούς, ευωδιαστούς θάμνους θυμαριών. Λίγο αργότερα, συναντάμε αμμόδεις εκτάσεις με εδαφικές κοιλοότητες που διατηρούν κάποια υγρασία. Εδώ ευδοκιμούν λεπτά καλάμια και βούρλα.

Το οδοιπορικό των εκπλήξεων τελειώνει. Δυο ώρες μετά την αναχώρησή μας με καθαρή πορεία που δεν ξεπερνάει την 1 ώρα και 15 λεπτά-, φτάνουμε στ' αυτοκίνητα.

Η ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ

Η Λιμνοθάλασσα Κορισσίων έχει συμπεριληφθεί στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Προστασίας Περιοχών «**NATURA 2000**». Η λίμνη είναι μακρόστενη, με διεύθυνση από ΒΔ προς ΝΑ. Το μήκος της είναι 5χλμ. και το μέγιστο πλάτος, κοντά στο κέντρο, 1.5 περίπου χλμ. Τα νερά της είναι αβαθή, με το μέγιστο βάθος να μην ξεπερνάει το 1.5 μέτρο. Μια λωρίδα άμμου 7 σχεδόν χιλιόμετρων διαχωρίζει τη λίμνη από την θάλασσα. Στο κέντρο της η λίμνη

επικοινωνεί με την θάλασσα με μια διώρυγα κατασκευασμένη από πέτρες καιτσιμέντο. Το μήκος της πλησιάζει τα 80 μέτρα, το πλάτος τα 10-12, ενώ το βάθος κυμαίνεται στο 1 μέτρο.

Σύμφωνα με την ιχθυολόγο **Αγγελική Παργινού**, η Λιμνοθάλασσα Κορισσίων σχηματίστηκε από προσχώσεις φερτών υλικών. Λειτουργεί σαν μίκτης αλμυρού νερού από την θάλασσα και γλυκών νερών από την χέρσο, δημιουργώντας έτσι ένα νέο οικοσύστημα, με ιδιαίτερες φυσικοχημικές παραμέτρους. Επομένως, τα νερά της λιμνοθάλασσας είναι υφάλμυρα, χωρίς βέβαια να έχουν τις ίδιες τιμές αλατότητας σ' όλη την έκταση της λίμνης. Οι εισροές του γλυκού νερού προέρχονται επιφανειακά από χειμάρρους και υπόγεια από πηγές σε έξι σημεία περιφερειακά της λιμνοθάλασσας. Δημιουργείται λοιπόν ένα οικοσύστημα, στο οποίο συγκεντρώνονται τα νερά κυρίως ιχθύδια, που έλκονται από την μειωμένη αλατότητα του νερού.

Κατά τους μήνες Μάρτιο έως Ιούνιο, κυρίως, γίνεται αποβολή των γενετικών προϊόντων των γεννητόρων στη θάλασσα. Μετά από λίγο καιρό ο γόνος, τα ψαράκια δηλαδή που έχουν παραχθεί, αναζητούν κατάλληλες συνθήκες και τροφή για να μεγαλώσουν. Στην λιμνοθάλασσα υπάρχει μεγάλη πυκνότητα μικροοργανισμών εξαιτίας του άφθονου οργανικού υλικού και μ' αυτό τον τρόπο τα νερά ιχθύδια εξασφαλίζουν σημαντικές ποσότητες ποιολιτικής τροφής.

Ένα ενδιαφέρον κλιματολογικό χαρακτηριστικό της λίμνης είναι το ύψος της ετήσιας βροχόπτωσης, που κατά μέσο όρο ξεπερνάει τα 1200 χιλιοστά! Αυτή η υψηλή βροχόπτωση της Κέρκυρας προκαλεί σημαντική αραίωση των αλμυρών υδάτων κατά τις περιόδους της άνοιξης, του φθινοπώρου και του χειμώνα, οπότε η αλμυρότητα του νερού κυμαίνεται στο 35‰. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού όμως, με τις ελάχιστες βροχοπτώσεις και την μεγάλη εξάτμιση, η αλμυρότητα ανεβαίνει σε πολύ υψηλά επίπεδα: έως και 55‰ σε κεντρικά σημεία και έως 73‰ στην περιφέρεια της λίμνης.

Τμήμα της «Ερήμου» στην Λιμνοθάλασσα Κορυσίων.

ΜΕ ΤΟΥΣ ΨΑΡΑΔΕΣ ΤΩΝ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ

-Μια και θα είστε στην περιοχή, σας συνιστώ να δοκιμάσετε ψητό κέφαλο της λίμνης. Αν μάλιστα έχει και καβιάρι, είναι πολύ ιδιαίτερος μεζές.

Σκεπτόμασταν τα λόγια του γνωστού μας και απευθυνθήκαμε σε μια ταβέρνα του τόπου η οποία, ωστόσο, δεν ήταν σε θέση να ξέρει, πότε θα εύρισκε κεφαλόπουλο της λίμνης. Το αφήσαμε λοιπόν στην τύχη...

Την τρίτη φορά προσεγγίζουμε τη λίμνη από την βόρεια πλευρά. Έχει προηγηθεί μια εκπληκτική διάσχιση της δυτικής ακτογραμμής από τον Αγ-Γόρδη ως την παραλία Αλωνάκι. Ειν' ένας τόπος εξαιρετικά θεαματικός, με παραλίες που άλλοτε είναι αμμουδερές και φιλικές και άλλοτε άγριες και βραχώδεις. Συναντάμε γραφικά χωριά, αυλές με κατάφορτες λεμονιές, ελαιώνες με τα γνωστά πανύψηλα ελιόδεντρα. Απομεσήμερο πια επισκεπτόμαστε

για λίγο το κάστρο Γαρδικίου και φτάνουμε στο βορειοδυτικότερο άκρο της Λιμνοθάλασσας Κορισσίων. Λάσπη στις όχθες, λεπτότατα καλάμια και πολύ ρηχά, σχεδόν στάσιμα νερά. Σύμφωνα με τον **Τέλλο Πανδή**(4) «Η ελονοσία, ο μόνιμος βραχνάς της ελληνικής υπαίθρου, είχε κύριο υπαίτιό της στην περιοχή τη λίμνη των Κορισσίων που, πολύ παλιότερα, λεγόταν «Έλος της Αγίας Αναστασίας». Ο Στέφανος Μάστρακας, το 1630, είχε γράψει: τα νερά της είναι νεκρά σα τέλμα. Έτσι μολύνεται ο αέρας με ζημιά των γύρω χωριών, που άλλα τέλεια ερημώθηκαν κι άλλα είναι αραιοκατοικημένα...»

Στ' αυτιά μας φτάνει ο ήχος των κυμάτων, που σκάζουν στην αμμουδερή ακροθαλασσιά. Μια στενή γλώσσα αμμουδιάς χωρίζει τις δυο υδάτινες ενότητες, την γαλήνια λίμνη και το άγριο πέλαγος. Ένας αξιόπιστος χωματόδρομος είναι χαραγμένος στη στενή αυτή λωρίδα ανάμεσα στη θάλασσα και στη λίμνη με κατεύθυνση ΝΑ.

Ξεκινάμε μια μοναχική πορεία με τ' αυτοκίνητο. Πού και πού στενεύει

ιδιαίτερα η λωρίδα, το βλέμμα μας αγκαλιάζει ταυτόχρονα την θάλασσα και τη λίμνη. Δυο υπέροχοι ερωδιοί, ένας αργυροτσικνιάς κι ένας σταχτοτσικνιάς, κινούνται με χάρη και αρχοντιά στα άβαθα νερά. Μόλις σταματάμε το αυτοκίνητο, σηκώνονται και πετάνε μακριά, δείχνουν πολύ φοβισμένα τα πουλιά. Νά κι ένας τσαλαπετεινός πάνω στο δρόμο. Πιο τολμηρός αυτός, μας αφήνει να θαυμάσουμε το λοφίο και τα ωραία χρώματα των φτερών του. Περνάνε από τα μάτια μας αμέτρητα κέδρα, βούρλα και συνεχόμενες αμμοθίνες. Κινούμαστε ανάμεσά τους αργά, απολαυστικά. Ξαφνικά, σε απόσταση 2.7χλμ. από το ΒΔ άκρο της λίμνης, ο δρόμος τερματίζει. Βρισκόμαστε στο «**Τάγιο**», τον τεχνητό διάυλο που επιτρέπει στα νερά να κινούνται ανάμεσα στη θάλασσα και στη λίμνη. Εδώ βρίσκονται οι ιχθυοσυλλεπτικές και κτιριακές εγκαταστάσεις της «**Διαδημοτικής Επιχείρησης Ιχθυοκαλλιέργειας Λίμνης Κορισσίων**». Στον φορέα αυτόν, που συστάθηκε και λειτουργεί από το 1985, συμμετείχαν μέχρι τώρα

οι τρεις όμοροι Δήμοι: **Κορισσίων, Μελιτειέων** και **Λευκιμμαίων** που ήδη, -μέσω του «Καλλικράτη»- συνενώθηκαν με τον Δήμο Κέρκυρας.

Ένας άνθρωπος, που μόλις έχει βγει απ' την ψαροκαλύβα, μας υποδέχεται πρόσχαρα. Είναι ο **Αντρέας Ίσερης**, Πρόεδρος του αλιευτικού συνεταιρισμού. Μαζί του βγαίνουν από την καλύβα ο **Σπύρος Γεωργοπέτρης** και ο **Σπύρος Κυνηόπουλος**, από τους τελευταίους ψαράδες που ασχολούνται επαγγελματικά με το ψάρεμα στη λίμνη. Οι φιλόξενοι άνθρωποι μας ψήνουν καφεδάκι. Καθόμαστε μπροστά στην ψαροκαλύβα, μερικά μέτρα από το «Τάγιο». Παρακολουθούμε μέσα στη διώρυγα το νερό. Σπρωγμένο απ' το γαρμπή μοιάζει με χείμαρρο, που εισχωρεί με ορμή από τη θάλασσα προς τη λίμνη.

Ένας αμμουδερός δρόμος οδηγεί στην Λιμνοθάλασσα Κορισσίων. Στο κέντρο περίπου της λίμνης μια στενή διώρυγα από πέτρες και τσιμέντο, το "τάγιο" επιτρέπει να επικοινωνούν τα νερά της θάλασσας και της λίμνης.

-Σήμερα η «μπασιά», η φουσκονεριά δηλαδή, ξεκίνησε νωρίς, πριν από τις 12, λέει ο Αντρέας. Θα κρατήσει μέχρι αργά.

-Τί σημασία έχει για το ψάρεμα η μπασιά;

-Όσο κρατάει η μπασιά, έχουμε κλειστά τα ιβάρια.(5) Τότε τα ψάρια της λίμνης, που κινούνται ανάποδα προς το ρεύμα για να βγούνε στη θάλασσα, φυλακίζονται στα ιβάρια και τα πιάνουμε με τις απόκες. Το αντίθετο συμβαίνει όταν έχουμε «βγασιά», φουρονεριά δηλαδή, που τα νερά της λίμνης κινούνται προς τη θάλασσα. Ανοίγουμε τότε τα ιβάρια και μπαίνουν στη λίμνη κέφαλοι, λαυράκια και τσιπούρες.

-Ακούσαμε πως είναι νόστιμοι οι κέφαλοι της λίμνης.

-Α, τέτοιο κέφαλο δεν έχετε ξαναφάει. Φέρε βρε Σπύρο δυο καλά ψάρια να δώσουμε στα παιδιά.

Μπαίνει στην ψαροκαλύβα ο Σπύρος κι επιστρέφει με δυο κεφάλια, που το καθένα ξεπερνάει το κιλό. Είναι ακόμα ζωντανά.

-Τα 'χουμε μέσα στο νερό, γι' αυτό διατηρούνται ζωντανά, λέει ο Αντρέας. Το βράδυ βρείτε μια καλή ταβέρνα και δώστε να σας τα ψήσουν. Α, και μην ξεχάσετε να τους πείτε να σας τηγανίσουν το χαβιάρι. Απ' ό,τι βλέπω,

είναι και τα δυο χαβιαρωμένα. Ελάτε όμως να ρίξουμε μια ματιά στα ιβάρια, μήπως πιάστηκε κανένα ακόμα ψάρι.

Μερικές δεκάδες μέτρα από την ψαροκαλύβα προς την μεριά της λίμνης ένα ξύλινο γεφυράκι ενώνει τις δυο πλευρές του τάγιου. Ακριβώς από κάτω είναι προσαρμοσμένες οι σιδερένιες ιχθυοσυλλεπτικές παγίδες, το ιβάρι ή διβάρι.

Σπύρος Γεωργοπέτρης και Σπύρος Κυνηγόπουλος, δυο από τους τελευταίους επαγγελματίες ψαράδες της Λιμνοθάλασσας Κορισίων κρατώντας νοστιμώτατα κεφαλόπουλα -- Ο Αντρέας Ίσερης επιδεικνύει ένα υπέροχο τρίκιλο λαυράκι, που αλιεύτηκε στη λίμνη.

Ο τρόπος κατασκευής είναι τέτοιος που, ενώ επιτρέπει την είσοδο, απαγορεύει την έξοδο. Κάθε ψάρι, λοιπόν, που επιχειρεί με την μπασιά των νερών να βγει στη θάλασσα, είναι καταδικασμένο να παγιδευτεί στο ιβάρι.

Σκύβει ο Αντρέας πάνω από το γεφυράκι και παρατηρεί για λίγο.

-Υπάρχει ένα ψάρι εκεί μέσα.

Πάνει την απόχη, προσπαθεί για δυο λεπτά αλλά το ψάρι καταφέρνει να ξεφύγει. Παίρνει τότε το καμάκι με το μακρύ κοντάρι και τις 10 αιχμές. Με μια καμακιά ο κέφαλος είναι επάνω, ξεπερνάει σε βάρος το ένα κιλό.

Επιστρέφουμε στην ψαρόβαρκα και βαδίζουμε ως την ακροθαλασσιά, στην μπούκα του τάγιου. Έχει συννεφιάσει, ο αέρας δυναμώνει.

-Ο Γαρμπής (ΝΔ) κι ο Οστριογάρμπης (ΝΝΔ) είναι για μας οι χειρότεροι καιροί. Μπαίνουν από τη μπούκα τα κύματα σαν θεριά. Έσπασαν τα τοιμίεντα στο τάγιο, έχουν φτάσει ακόμα και στην ψαροκαλύβα. Άσε που γεμίζει ο τόπος με φύκια και δεν μπορεί μέσα στο τάγιο να κυκλοφορήσει το νερό. Ρίξαν,

βέβαια, μπροστά εκείνες τις πέτρες αλλά δεν ήταν σπουνδαίο το αποτέλεσμα.

Παρατηρούμε στην ακτή, μερικές δεκάδες μέτρα έξω από το στόμιο του διαύλου, τους σωρούς από τις μεγάλες πέτρες, που έχουν χρησιμοποιηθεί για προστασία του τάγιου απ' τους ανέμους. Γράφει σχετικά στην πτυχιακή της εργασία η ιχθυολόγος Αγγελική Παργινού: «Η εκβάθυνση της μπούκας και η κατασκευή προστατευτικού κυματοθραύστη ήταν το βασικό έργο που πραγματοποιήθηκε το χρονικό διάστημα 1995-96 και κόστισε τότε 65.000.000 δρχ. Το έργο όμως αυτό δεν φαίνεται να εκπληρώνει το σκοπό του, γιατί σε όλο το μήκος του καναλιού επικοινωνίας συσσωρεύονται στον πυθμένα τεράστιες ποσότητες από υπολείμματα φγκιών *Poseidonia*. Τα φύκια αυτά, εκτός του ότι περιορίζουν το ύψος του νερού στα 20 επιφανειακά cm, φράζουν εντελώς τις ιχθυοσυλληπτικές εγκαταστάσεις και με τη σήψη τους προκαλούν αναερόβιες συνθήκες σε όλο το χώρο του εκτεταμένου καναλιού και των συλλεκτικών εγκαταστάσεων».

Εκτός από την δυσλειτουργία στο Τάγιο

υπάρχουν, ωστόσο, και άλλα προβλήματα στη λίμνη, που οφείλονται σε φυσικούς παράγοντες (θεομηνίες και έντονες μεταβολές κλιματολογικών συνθηκών) ή ανθρωπογενείς παρεμβάσεις. Στη λιμνοθάλασσα λοιπόν οι εισροές γλυκού νερού προέρχονται επιφανειακά από βροχοπτώσεις και υπόγεια από έξι περιφερειακές πηγές. Η παροχή όμως αυτών των πηγών τα τελευταία χρόνια έχει περιορισθεί εξαιτίας των πολλών γεωτρήσεων για κάλυψη αναγκών οικιστικής ανάπτυξης, γεωργίας και τουρισμού. Εξ άλλου πηγές ρύπανσης αποτελούν τα λήμματα ελαιοτριβείων, τα οικιστικά απόβλητα και τα απόνερα από την γεωργία.

Σημαντικές είναι και οι προτάσεις της ιχθυολόγου για την καλύτερη αλιευτική αξιοποίηση της Λιμνοθάλασσας Κορισσίων, όπως:

-Η κατασκευή ειδικού προστατευτικού βραχίονα στο «Τάγιο», με πρόβλεψη για την κατακράτηση και συλλογή των φυκιών.

-Διάνοιξη γεωτρήσεων για τον εμπλουτισμό της λιμνοθάλασσας με γλυκά-υφάλμυρα νερά.

-Εμπλουτισμός της λιμνοθάλασσας με προπαυνομένους γόνους κέφαλου, τσιπούρας και χελιού.

-Διάνοιξη και νέου εσοδευτικού στομίου στην περιοχή «Τρία Αυλάκια», στο ΒΔ στενό άκρο της λιμνοθάλασσας.

-Αύλακα επικοινωνίας μεταξύ των δυο στομιών που θα λειτουργήσει σαν «τάφρος

διαχείμανσης».

-Κατασκευή νέων ιχθυοσυλλεκτικών εγκαταστάσεων και στα δυο στόμια.

-Η λίμνη έχει πολύ μεγαλύτερες από τις σημερινές δυνατότητες, σχολιάζει ο Αντρέας Τσερης. *Αν ληφθούν κάποια μέτρα, μπορεί να γίνει παραγωγική όπως παλιά.*

Αναφέρουμε ενδεικτικά κάποια στοιχεία αλιευμάτων σε διάφορες χρονικές περιόδους. Τα χέλια, λοιπόν, από 20-30 τόνους/έτος κατά την δεκαετία του 1970, περιορίστηκαν σε κάτω από 5 τόνους/έτος κατά την δεκαετία του 1990. Το 2009 αλιεύθηκαν 3.8 τόνοι ενώ το 2010 μόλις 900 κιλά.

Κυμαινόμενη είναι η παραγωγή των κεφαλοειδών με μέγιστη το 1973 που έφτασε σχεδόν τους 10 τόνους ενώ το 2010 ήταν 3.5 τόνοι. Τα λαβράκια και οι τσιπούρες ποτέ δεν ψαρεύονταν σε μεγάλες ποσότητες, κυμαίνονταν από 50 ως 250 κιλά. Το 2010 οι τσιπούρες έφτασαν τα 100 κιλά ενώ τα λαβράκια δεν ξεπέρασαν τα 50.

-Φέτος όμως τα λαβράκια πάνε καλά, λέει ο Αντρέας. *Ήδη ψαρεύτηκαν 300 κιλά.*

Για απόδειξη των λόγων του μας δείχνει ένα υπέροχο σημερινό λαβράκι 3 κιλών. Παίρνει να νυχτώνει, ψυχραίνει ο καιρός. Αποχαιρετάμε τους ψαράδες της Λιμνοθάλασσας Κορισσίων.

-Κανονίστε να'χετε περισσότερο χρόνο την επόμενη φορά. Να μπορούμε στις γαΐτες(6) και να ρίξουμε τα δίχτυα. Κι ύστερα ν'ανάψουμε φωτιά και να ψήσουμε τα ψάρια, εδώ στην ακρολιμνιά.

ο φτερωτός κόσμος

της ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ

Υπέροχος, σπάνιος, πολύχρωμος και πολύτιμος. Αλλά και τόσο ευάλωτος. Είναι ο φτερωτός κόσμος των πουλιών. Ευτυχώς, εδώ στον υγροβιότοπο της Λιμνοθάλασσας Κορισσιών, τα 130 περίπου είδη πουλιών βρίσκουν ένα περιβάλλον φιλικό, φιλόξενο και -σχεδόν- απόλυτα ασφαλές. Οφείλεται αυτό το ευχάριστο γεγονός στην αποτελεσματική φύλαξη από την λαθροθηρία ή στην ευσυνειδησία του πληθυσμού της περιοχής; Πιθανότατα και στα δυο. Σημασία έχει, ότι εδώ μπορεί ο επισκέπτης κάθε εποχή του χρόνου να παρατηρεί και να θαυμάζει γνωστές ή και άγνωστες σιλουέτες πουλιών,

να αισθάνεται ότι στον τόπο μας εξακολουθεί να υπάρχει ευαισθησία και ενδιαφέρον για την άγρια ζωή.

Ακόμη σημαντικότερες είναι οι προσλαμβάνουσες παραστάσεις των μικρών παιδιών, που παρακολουθούν τα περιβαλλοντικά προγράμματα του Κ.Π.Ε. Κέρκυρας. Για ένα άτομο νεαρής ηλικίας αυτός είναι ο ωραιότερος τρόπος, για να αναπτύξει αγάπη και ενδιαφέρον για τις αξίες του περιβάλλοντος και εν τέλει της ζωής.

Ο άνθρωπος, βέβαια, που, ίσως περισσότερο από κάθε άλλον έχει άποψη για την παρουσία και τις συνήθειες των πουλιών, και μάλιστα όλες τις εποχές του χρόνου, είναι

ο Σπύρος Μίτσουλis, ο Ομοσπονδιακός Θηροφύλακας της Ε' Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Ηπείρου. Που μπορεί να μας μιλάει με κάθε λεπτομέρεια για τους λευκοσικνιαδες, τους σταχτοσικνιαδες και τους άλλους ερωδιούς, τους κορμοράνους και τους διάφορους γλάρους, τα ποικίλα είδη πάπιας, τους πελαργούς και τους κύκνους, τα πανέμορφα φλαμίγκο. Και ακόμη για τα πολλά μεταναστευτικά πουλιά, τους τσαλαπετεινούς, τις τουρλίδες, τα ορτύκια, τα τρυγόνια και συκοφάγους, καθώς και τους πολυάριθμους φασιανούς, που απελευθερώνονται στο καταφύγιο θηραμάτων σε μεγάλους αριθμούς.

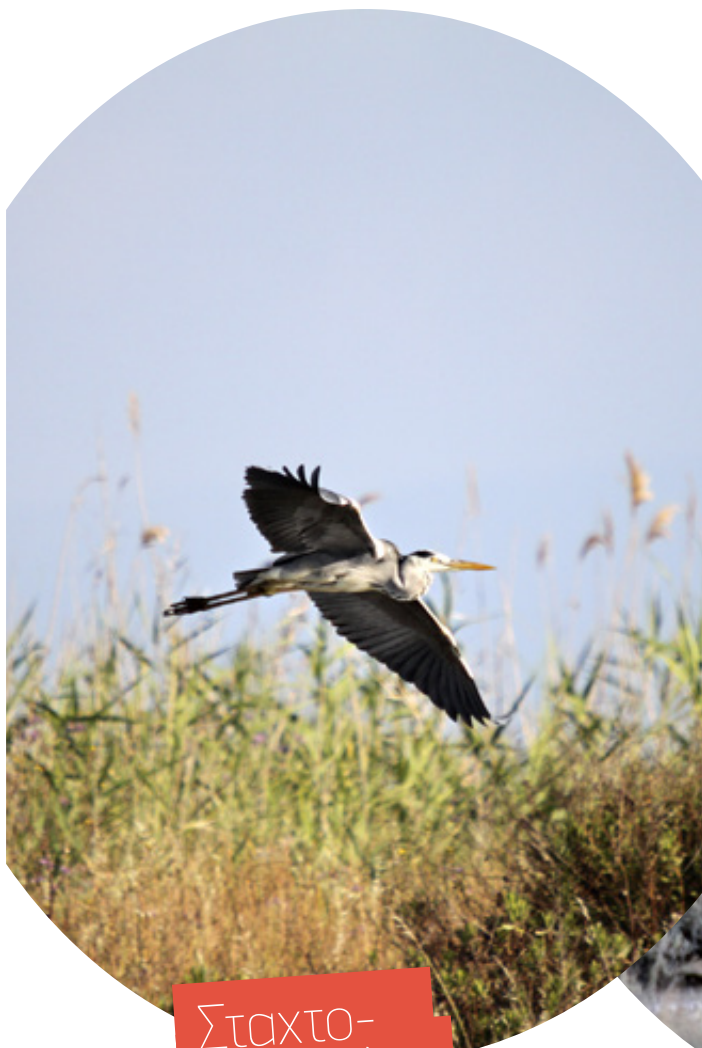

-Είναι πολύ ευχάριστο να παρακολουθεί κανείς τους νεογέννητους φασιανούς και να διαπιστώνει έτσι την συνέχεια της ζωής. Μιας ζωής, βέβαια, που δεν κινείται μόνον στον αέρα αλλά και στη γη. Με τις σπάνιες βίδρες, τα κουνάβια, τους άφθονους λαγούς, καθώς και τα υπόλοιπα θηλαστικά και ποικίλα ερπετά. Γι' αυτή την περιοχή της Λιμνοθάλασσας Κορυσσίων μια μελέτη του Πανεπιστημίου Πατρών αναφέρει, ότι παρά την μικρή

της έκταση, παρουσιάζει υψηλή βιοποικιλότητα, κυρίως όσον αφορά την орνιθοπανίδα με τα 130 περίπου είδη πουλιών. Είναι ένα σύνθετο και καλά διατηρημένο οικοσύστημα μεγάλης αισθητικής και επιστημονικής αξίας σε μια περιφέρεια της χώρας μας, όπου το φυσικό περιβάλλον είναι έντονα επηρεασμένο από

την τουριστική ανάπτυξη. Είναι απαραίτητη λοιπόν μια λεπτομερέστερη μελέτη προκειμένου να αναπτυχθούν δράσεις προς την κατεύθυνση της αιφορικής διαχείρισης και της ακόμη μεγαλύτερης ευαισθητοποίησης των ντόπιων πολιτών και επισκεπτών.

Από πάνω-αριστερά: Χαλικοκυλιστής (*Arenaria interpres*), Θαλασσοσφυριχτής (*Charadrius Alexandrinus*) και Κιτρινοσουσουράδα (*Motacilla Flava*).

Σταχτο-
τσικνιάς

***Ardea cinerea* (GREY HERON)**

Είναι ο μεγαλύτερος Ευρωπαϊκός ερωδιός. Μπορεί να παρατηρηθεί όλο το χρόνο, στη λίμνη Κορισσίων, όπου τρέφεται κυρίως με ψάρια. Συνήθως στέκεται ακίνητος στα ρηχά νερά με το λαιμό τεντωμένο, περιμένοντας το θήραμα, οπότε το συλλαμβάνει με μια απότομη κίνηση του κεφαλιού. Όταν αναπαύεται, στέκεται καμπουριασμένος με το λαιμό λυγισμένο πάνω στο στήθος του. Είναι πουλί μοναχικό αν και μπορεί να παρατηρηθεί μαζί με άλλα όταν υπάρχει αρκετή τροφή.

Αργυροπούλι

***Pluvialis squatarola*
(GREY PLOVER)**

Εμφανίζεται στην περιοχή κατά την εαρινή μετανάστευση, κυρίως το Μάιο, σε πολύ μικρούς αριθμούς.

Συχνάζει στα παλιρροϊκά λασποτόπια της λίμνης.

Όπως όλα τα plovers είναι ευκίνητο πουλί που συνεχώς τρέχει και σταματάει απότομα για να αδράξει την τροφή του.

Τρέφεται με οστρακοειδή και σκουλήκια.

Λασπότριγας

Tringa glareola
(WOOD SANDPIPER)

Είναι ένα μεσαίου μεγέθους πουλί με λεπτό ίσιο ράμφος, κιτρινωπά πόδια και μια ευδιάκριτη μακριά λευκή λωρίδα πάνω από το μάτι, από το ράμφος μέχρι το πίσω μέρος του λαιμού.

Εμφανίζεται κατά την εαρινή μετανάστευση στη διαδρομή του από τη Βόρεια Αφρική όπου διαχειμάζει, μέχρι τη Βόρεια Ευρώπη όπου αναπαράγεται.

Τρέφεται με έντομα, σκουλήκια, αράχνες, οστρακοειδή και μικρά ψάρια.

Λευκοτσικνιάς

Egretta garzetta
(LITTLE EGRET)

Ο Λευκοτσικνιάς είναι ένας μικρός κατάλευκος ερωδιός με ολόλευκα φτερά, πλάτη, και στήθος, που φέρει ένα λοφίο στο κεφάλι. Τα πόδια και το ράμφος του είναι μαύρα ενώ τα πέλματα κίτρινα. Παρατηρείται όλο το χρόνο σε μεγαλύτερους αριθμούς από τον «συνδαιτυμόνα» του, το Σταχτοτσικνιά.

Και τα δύο είδη καταφθάνουν το φθινόπωρο και το χειμώνα από την ηπειρωτική Ευρώπη, αλλά αρκετοί «ξεχνούν» να φύγουν το καλοκαίρι.

Αμμοσφυριχτής

Charadrius hiaticula
(RINGED PLOVER)

Εμφανίζεται κατά την εαρινή μετανάστευση σε μεγάλους αριθμούς. Στην περιοχή παραμένει αρκετά αργά μέχρι το καλοκαίρι.

Είναι αγελαίο είδος αλλά παρατηρείται και σε μικρές ομάδες.

Τρέφεται με καρκινοειδή, μαλάκια, θαλάσσια σκουλήκια, μαλακόστρακα, αλλά και με έντομα (μυρμήγκια, σκαθάρια, μύγες, αράχνες και προνύμφες) που συλλαμβάνει με το γρήγορο περπάτημα στα λασπώδη τμήματα της λιμνοθάλασσας που αποκαλύπτονται από την παλίρροια.

Χαϊτικο-
κυήιστής

Arenaria interpres
(RUDDY TURNSTONE)

Εμφανίζεται κατά την εαρινή μετανάστευση προς το τέλος του Μάη μέχρι τον Ιούνιο.

Ενώ προτιμάει τις βραχώδεις ακτές, όπου του αρέσει να τρέφεται από βράχια που είναι καλυμμένα με φύκη, εντούτοις εμφανίζεται και σε αμμώδεις και λασπώδεις ακτογραμμές, όπου αναζητάει την τροφή του αναποδογυρίζοντας βότσαλα.

Τρέφεται με έντομα, μαλακόστρακα και μαλάκια.

Κοκκινοσκέλης

Tringa totanus
(REDSHANK)

Ο Κοκκινοσκέλης είναι ένα μεσαίου μεγέθους καλοβατικό πουλί. Διαθέτει μακροσκελή κόκκινα πόδια και ένα μακρύ, ίσιο ράμφος.

Τα διακριτικά του χρώματα είναι γκρι-καφέ από πάνω και υπόλευκο κάτω.

Κατά την πτήση, φαίνονται οι άσπρες άκρες των πίσω φτερών και ένα λευκό V στη ράχη του.

Τρέφεται με έντομα, σκουλήκια, μαλακόστρακα και μαλάκια.

Φωλιάζει τον Ιούνιο.

Καλαμο-
κανάς

Himantopus himantopus
(BLACK-WINGED STILT)

Ο Καλαμοκανάς είναι μεταναστευτικό πουλί που μένει στην περιοχή για μεγάλο χρονικό διάστημα (από Μάρτη μέχρι και τον Ιούλιο).

Φωλιάζει στην περιοχή, όπου γεννά συνήθως δύο αυγά στα τέλη Απριλίου. Η επώαση διαρκεί από τα μέσα Μαΐου μέχρι τις αρχές Ιουνίου οπότε τα μικρά αρχίζουν να βγαίνουν από τα αυγά τους.

Την περίοδο αναπαραγωγής το πουλί γίνεται έντονα επιθετικό και εφορμά στον εισβολέα με προκλητικές πτήσεις.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Θα μπορούσαμε να γράψουμε και να δείξουμε πολλά ακόμη για την ευρύτερη περιοχή της Λιμνοθάλασσας Κορισσίων: για τα παλιοντολογικά ευρήματα του μακρινού γεωλογικού παρελθόντος του τόπου, για τα νησάκια Λαγούδια ανοιχτά της ακτής. Για τα ιστορικά στοιχεία και συμβάντα καθώς και για το Κάστρο του Γαρδικίου. Για τις τοιχογραφίες του Βυζαντινού ναού του Παντοκράτορα και για τον γραφικότερο ημιορεινό οικισμό του Χλωμού.

Αρχικός προορισμός του ταξιδιού μας ήταν η Λιμνοθάλασσα Κορισσίων. Πολύ γρήγορα αποκαλύφθηκαν πάμπολλα, εξαιρετικά ενδιαφέροντα στοιχεία αλλά και άνθρωποι, που παράγουν σημαντικό έργο σ' αυτή την περιοχή. Θεωρούμε λοιπόν, ότι όλα όσα έχουμε ήδη συναντήσει και θ' ανακαλύψουμε ακόμη αξίζει να περιληφθούν σ' ένα επόμενο άρθρο μας για την τόσο ιδιαίτερη αυτή γωνιά της Νότιας Κέρκυρας. Ενός τόπου που ως επίκεντρό του έχει την τόσο γραφική και ιδιαίτερη Λευκίμμη.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά:

- Το προσωπικό και τον ιδιοκτήτη του ξενοδοχείου «BELLA VENEZIA», **Θόδωρο Ζινιάτη**, για την αξέχαστη φιλοξενία και τις πολλαπλές εξυπηρετήσεις.
- Την Ιχθυολόγο **Αγγελική Παργινού** για την πρόθυμη διάθεση των πολύτιμων στοιχείων της για την Λιμνοθάλασσα Κορισσίων.
- Την Αρχαιολόγο **Ρούλα Αργυρού** για όλες της τις βοήθειες.
- Τον συγγραφέα **Τέλλο Πανδή** για το ενδιαφέρον του για το έργο μας.
- Τον Θηροφύλακα **Σπύρο Μίτσουλη**.
- Τον Πρόεδρο του Αλιευτικού Συνεταιρισμού **Ανδρέα Ίσερη** και τους ψαράδες **Σπύρο Γεωργοπέτρη** και **Σπύρο Κυννηόπουλο**.
- Την Εκπαιδευτική Ομάδα του Κ.Π.Ε. Κέρκυρας και προσωπικά την **Σοφία Βάρελη** και τον Υπεύθυνο Λειτουργίας **Αλέκο Βλάσση** για τις πολλαπλές βοήθειες και τις υπέροχες φωτογραφίες και τα στοιχεία για τα πουλιά.

- Τέλος, τον καλό φίλο, δικηγόρο Κέρκυρας, **Αλέκο Παγιατάκη** και την οικογένειά του, για όλα όσα έκαναν για μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Τέλλος Χ. Πανδής, «Η ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΝΟΤΙΑ ΚΕΡΚΥΡΑ 1204-1814», ΚΕΡΚΥΡΑ 2006.
- Αγγελική Παργινού, «Αποσπάσματα από την Πτυχιακή Εργασία για την Λιμνοθάλασσα Κορισσίων».
- Πανεπιστήμιο Πατρών, «Διαχειριστικές παρεμβάσεις για την προστασία και ανάδειξη του Υγρότοπου Λιμνοθάλασσας Κορισσίων».
- Κ.Π.Ε. Κέρκυρας, Ποικίλα στοιχεία από τα έντυπα του Κέντρου.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Κ.Π.Ε. Κέρκυρας, τηλ. **26620-25236**

www.kpe-lefkimmis.gr

Λιμεναρχείο Κέρκυρας, τηλ. **26613-65200**

Λιμεναρχείο Λευκίμμης, τηλ. **26620-23277**

Λιμεναρχείο Ηγουμενίτσας, τηλ. **26650-99400**

Κατάλογος καταλυμάτων στην Λευκίμμη:

http://www.lefkimi.gov.gr/Default.

aspx?tabid=238

Δήμος Κέρκυρας, τηλ. **26613 62700**,

http://www.corfu.gr

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- (1) Κατά την έκφραση του Αλέκου Βλάσση, Υπεύθυνου λειτουργίας του «Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κέρκυρας».
- (2) ΕΛΛ. ΠΑΝΟΡΑΜΑ, τεύχος 42, ΝΟΕ-ΔΕΚ. 2004
- (3) Ωστόσο, πρόσφατες γενετικές μελέτες έχουν δείξει, ότι το DNA του *J. Macrocarpa* είναι διαφορετικό από εκείνο του *J. Oxycedrus*.
- (4) «Η ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΝΟΤΙΑ ΚΕΡΚΥΡΑ 1204-1814»
- (5) Οι ιχθυοσυλληπτικές παγίδες.
- (6) Είναι οι «πλάβες», οι βάρκες χωρίς καρίνα που χρησιμοποιούνται στις λίμνες.

ΠΙΗΤΗ ΧΑΡΤΗ: ANAVASI / TOPO NAVIGATOR